

KULMÄKIVI

SUOMEN TEOLOGISEN INSTITUUTIN TIEDOTUSLEHTI
KULMAKIVENÄ ON ITSE KRISTUS JEESUS (EF 2:20)

5/2023

**Lämmin kiitos työmme
ystäville kuluneesta
vuodesta!**

TYÖN SATO KORJATAAN KÄYTÄNNÖN TASOLLA

Tuomiosunnuntai ja neljä adventtisunnuntaita maalaavat upeasti sen maiseman, jonka puitteissa voimme ymmärtää joulun merkityksen. Kristus syntyi tähän maailmaan keskellemme syntisten Vapahtajaksi osoittaen, kuinka Kaikkivaltias käyttää valtaansa. Nyt emme enää odota seimeen syntyvää lasta. Odotamme kunnian Kuningasta, joka saapuu kirkkaudessaan tuomitsemaan elävät ja kuolleet. Kuitenkin tiedämme, että saapuva Tuomari on tuo sama Herra, joka nöyrtyi kerran tallin oljille ja sittemmin ristin häpeään puolestamme. Tuomarilla on naulanjäljet käsissään.

Jos ihmiskunta tämän oikein ymmärtäisi, loppuisivat maailmasta sodat, jotka tälläkin hetkellä horjuttavat turvallisuudentunnettamme ja saavat meidät pohtimaan jouluevankeliumia kuunnellussamme: Miten niin rauha maassa ihmisillä? Miksi nimittäin rakentaa enää suurvaltaa maanpäälle, jos voi rakentaa Jumalan iankaikkista valtakuntaa? Miksi kostaa vihollisille, jos tuntee Kuninkaan, joka otti päällensä kaiken vihan ja pyysi pahantekijöilleen armoa?

”Valo loistaa pimeydessä, pimeys ei ole saanut sitä valtaansa.” (Joh. 1:2) Tämän sanoman julistajia tarvitaan niin Suomessa kuin lähetyksentillä. On hienoa nähdä, että STI:n työn kautta heitä kasvaa. Nyt joulukuussa lähetystyöhön Ugandan pakolaisleireille vaimonsa Paulan kanssa lähtee Lauri Heikkilä, jota on haastateltu tähän lehteen. Jos STI:n työn tulokset ei-

vät näy käytännön tasolla lähetyksentillä, seurakunnissa ja STI:n jäsenjärjestöissä, työmme on valunut hukkaan.

Kuluneen vuoden aikana STI:n vaikuttavuus on kasvanut. Luentovideoiden katsojamäärissä on nousua 58 % edellisestä vuodesta, vaikka tämä vuosi on vielä kesken. Tänä vuonna katsomiskertoja on kertynyt yli 174 000. Olemme saaneet myös yli 500 uutta tilaajaa YouTube-kanavallamme. Tämä osoittaa, että STI:n tuottama teologinen sisältö kiinnostaa ja sille on tarvetta.

Lämmin kiitos siitä, että olet ollut tänä vuonna STI:n tukijoukoissa! Ilman lukuisten työmme ystävien esirukouksia, rohkaisua ja taloudellista tukea työmme ei olisi mahdollista.

Siunattua adventtia ja joulun aikaa sinulle!

SOILI HAVERINEN

7.12.2023

JOULULAHJA STI:LLE

Anna tänä jouluna joululahja STI:lle. Lahjoittamalla olet mahdollistamassa STI:n toimintaa pidemmällä aikavälillä.

Lahjoituksen voit tehdä kätevästi STI:n nettisivuilla sti.fi/lahjoita tai MobilePaylla numeroon 51533.

Voit lahjoittaa myös tämän lehden välissä olevalla tilisiirtolomakkeella tai suoraan STI:n pankkitilille: Danske Bank FI74 8000 1100 5642 45 tai Nordea FI66 1555 3000 1169 14 (Rahankeräyslupa: RA/2020/1362).

KEVÄÄN 2024 OHJELMASTA

Kevätkauden avajaiset keskiviikkona 10.1.

14:30-15:45 Voiko oikeudenmukainen Jumala tuomita kadotukseen? Keskustelijoina Leif Nummela, TM ja dosentti Kari Kuula, moderaattorina Soili Haverinen, TM

15:45 Kahvitarjoilu

16:00 Kirjakirppis aukeaa

Luentosarja Tunnustuskirjoista 16.1. alkaen tiistaisin klo 14:30-16

Vesa Ollilaisen kolmen luennon sarja uskontoteologiasta to 11.4., 18.4., ja 25.4. klo 14:30-16

Kevään ohjelma julkaistaan kokonaisuudessaan STI:n sivuilla sti.fi joulukuun aikana.

*Leiri kirkon alojen
opiskelijoille*

10.-11.2.2024

Suomen
Raamattuopistossa
Kauniaisissa

nuoret.sro.fi/hmp

SUOMEN
RAAMATTUOPISTON
Nuorisotyö

MITÄ TUTKIMUS ON PALJASTANUT VANHAN TESTAMENTIN LUOTETTAVUUDESTA?

MONIA KÄSIKIRJOITUKSIA JA TEKSTIVERSIOITA

Teologian tohtori Ville Mäkipelto ja teologian tohtori Topias Tanskanen keskustelivat Suomen teologisessa instituutissa 14.11. 2023 Vanhan Testamentin tekstihistoriasta ja luotettavuudesta teologian maisteri Jussi Seppälän moderoimana.

Keskustelun alkuun keskitytään luotettavuuden käsitteeseen. Mitä oikeastaan tarkoitetaan, jos kysytään, ovatko Vanhan testamentin kirjoitukset luotettavia? Mäkipelto pitää luotettavuuden käsitettä ongelmallisena, koska samasta tekstistä voi olla useita toisistaan poikkeavia käsi-kirjoituksia, eikä ole selvää, mitä vaikutuksia tällä on tekstin luotettavuudelle.

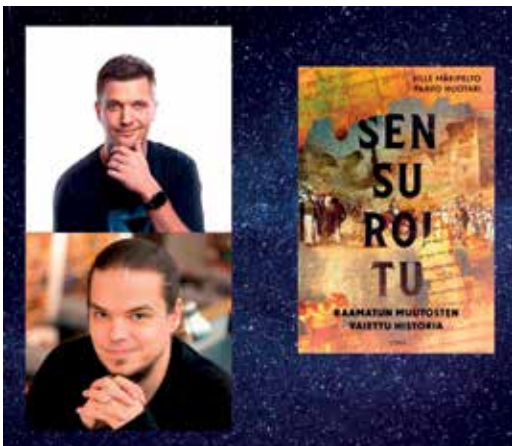
Tanskasen mukaan Raamatun tekstien luotettavuus on merkittävää siksi, että sitä

ihmiset kysyvät. Kun Mäkipellon ja Paavo Huotarin kirjan (Sensuroitu - Raamatun muutosten vaiettu historia) kaltaisia populaareja teoksia Raamatun tekstihistoriasta julkaistaan, ne saavat ihmiset kysymään, kenen tekstiä he Raamatusta lukevat ja onko sillä historiallista pohjaa. On selvää, että vanhoissa teksteissä on variaatioita, onhan kirjoitusvirheitä nykyisissäkin painetuissa Raamatuissa.

Sekä Mäkipelto että Tanskanen ovat yhtä mieltä siitä, että Vanhan testamentin tekstien luotettavuutta voidaan tarkastella tekstin pysyvyyden, historiallisen luotettavuuden sekä teologisen luotettavuuden näkökulmasta. Erimielisyyttä sen sijaan tulee siitä, missä määrin he pitävät tekstejä historiallisesti luotettavina.

VANHAN TESTAMENTIN KÄSIKIRJOITUSTEN TEKSTIMUUTOKSET

Seuraavaksi keskustelussa sukellaan Vanhan testamentin tekstimuutoksiin. Alkuperäisen tekstimuodon jäljittämiseen tuo haasteita se, että Vanhan testamentin tekstien käsi-kirjoitukset jaetaan kolmeen toisistaan poikkeavaan tekstitradiitioon: samarialainen Pentateukki ja presamarialaiset tekstit, joita on löydetty Qumranista, kreikankielisen VT-käännöksen Septuagintan taustalla oleva heprealainen teksti, sekä protomasoreettinen teksti,

johon perustuu keskiaikainen masoreettinen tekstitradiatio. Eri aikakausien käsikirjoituslöytöjä vertaillen on mahdollista selvittää, minkä tyyppisiä muutoksia tekstejä kopioineet kirjurit ovat teksteihin tehneet.

Mäkipelto pitää kysymystä kirjoitusten säilymisestä monimutkaisena ja vaikeana ongelmana ja siten todella kiehtovana tutkimuskenttänä.

Tanskanen toteaa, että tavanomaisen kirjoitusvirheiden lisäksi kieltä on selvästi uudistettu. Kristityillä raamatuntutkijoilla oli pitkään epäilyksiä sen suhteen, voiko keskiaikaiseen juutalaiseen masoreettiseen tekstiin luottaa, vai onko sitä muokattu esimerkiksi messiasennustusten kohdalla. Qumranin tekstilöydöt (1947) ovat nostaneet masoreettisten tekstien arvostusta. Kun Qumranin tekstit ovat tulleet kokonaisuudessaan tutkijoiden käyttöön 1990-luvulla, on päästy käsiksi aiemmin käytössä olleita käsikirjoituksia 1000 vuotta vanhempiin teksteihin, jotka ovat osoittautuneet lähes yhtäpitäviksi myöhempien käsikirjoitusten kanssa.

VOIKO KIRJALLISUUSKRITIIKKIIN LUOTTAA?

Mäkipelto avaa Vanhan testamentin tutkimuksessa tapahtunutta muutosta. Aiemmin tekstikritiikki ja sen jälkeen tehty lähdekritiikki tai kirjallisuus- ja redaktiokritiikki pidettiin tiukasti erillään. Nyt ne ovat lähentyneet, koska jo tekstikritiikki on voinut paljastaa tekstistä toimituksellista ainesta. Mäkipelto nostaa tästä esimerkiksi Tuomarien kirjan kohdan, jota saksalaiset kirjallisuuskriitikot pitivät myöhäisenä lisäyk-

senä, mikä osoittautui sittemmin oikeaksi oletukseksi uusien tekstilöydösten myötä.

Tanskanen mukaan tätä yhtä myönteistä Tuomarien kirjan esimerkkiä vastaan on 1940-luvulta asti tehty valtava määrä kirjallisuuskriittistä tutkimusta, joka on mennyt aivan pieleen. Tälläkin hetkellä tutkijat ovat keskenään erimielisiä siitä, millä kriteereillä tekstiä pilkotaan pienempiin osiin mahdollisen toimitustyön jäljittämiseksi. Tanskanen ei täysin hylkää kirjallisuuskritiikkiä ja redaktiokritiikkiä, mutta kysyy, mikä on ollut niiden onnistumisprosentti.

Mäkipelto myöntää, että historiantutkimuksessa liikutaan aina todennäköisyyksien maailmassa, ja kirjallisuuskritiikissä liikutaan vielä epävarmemmalla pohjalla kuin tekstikritiikissä. Tekstikritiikissä päästään parhaimmillaan noin 80 % todennäköisyyksiin, kun taas kirjallisuuskritiikin pohjalta tehtyjen tulkintojen todennäköisyys on parhaimmillaankin alle 50 %. Lääketieteessä ei mitään lääkettä voisi sellaisen todennäköisyyden perusteella määrätä.

Mielenkiintoinen keskustelu käytiin arvostavassa ilmapiirissä ja se keräsi mukavasti kuulijoita sekä paikan päälle että striimin äärelle. Keskustelu on katsottavissa STI:n YouTube-kanavalla ja siihen liittyvää keskustelua on käyty myös Perusta-lehdessä, jonka yksi julkaisija on STI.

TEKSTI: SINI-MAARIA SALMINEN
(TEOLOGIHARJOITTELIJA) JA
SOILI HAVERINEN

LAURI HEIKKILÄ: ”EI OLE KIRKKOA ILMAN LÄHETYSTÄ”

STI:n tiloissa teologian opintojaan tehnyt Lauri Heikkilä on lähdössä joulukuussa vaimonsa Paulan kanssa lähetystyöhön Ugandaan eteläsuda- nilaisten pakolaisleireille. Mitä eväitä STI on antanut lähetystyöhön lähteväl- le? Entä miten hyvä teologia ja lähetys- työ liittyvät yhteen?

Kuka olet, mistä tulet ja minne olet me- nossa?

Olen Lauri Heikkilä, helsinkiläistynyt turkulainen. Tärkein tehtäväni tällä hetkel- lä on olla aviomies. Muuten identiteettiini kuuluu vahvasti se, että teen hengellistä työtä. Erityisesti koen olevani nuorisotyönohjaaja, joka on eksynyt teologian maailmaan. Valmistuin Diakista vuonna 2018. Välillä on täytynyt käydä tekemässä nuokkarin hommia seurakunnassa, että jaksaa opiskella teologiaa. Jumala on johta- nut nyt niin, että vaimoni kanssa olemme lähdössä lähetystyöhön Ugandaan.

Mikä sai sinut kiinnostumaan teologiasta?

Päätin lähteä opiskelemaan teologiaa lähetystyö mielessä. Jo varhaisesta tutus- tumisesta asti olemme vaimoni Paulan kanssa puhuneet lähetystyöstä. Jollain Kenian reissulla puhuimme Paulan ja tapaamiemme lähetystyöntekijöiden kans- sa joidenkin kirkkojen ja innokkaiden työntekijöiden haasteista saada teologista koulutusta. Koin siinä hetkessä vahvaa kutsua lähteä opiskelemaan teologiaa.

Pitkän harkinnan jälkeen totesin, ettei siinä mitään häviäkään.

Miten päätös lähteä lähetystyöhön kypsyi?

Paulaan tutustuessani huomasin, että hän oli saanut Jumalalta hyvin vahvan kutsun tehdä lähetystyötä. Kun aloimme seurustella, kävimme keskustelun, jonka seurauksena totesimme, että meidän teh- tävämmä tulevaisuudessa tulisi olemaan lähetyskentällä. Erityisesti sydämellämme oli Kenia, jossa teimme Diakin opinnäyte- työn ja matkustelimme useaan otteeseen.

Kävimme Suomen luterilaisen evanke- liumiyhdistyksen (Sley) kansainvälisessä seurakunnassa Helsingin Luther-kirkossa, kun Sley haki väkeä lähetyskurssille. Koska Sley vielä sattui olemaan Suomen ev. lut. kirkon lähetysjärjestöistä se, joka tekee työtä Keniassa, ei meitä tarvinnut paljon houkutella kurssille hakemaan. Meidät kutsuttiin kurssille, jonka jälkeen odotte- limme kutsua kentälle. Jumala johti niin, että emme päätyneetkään Keniaan, vaan lähdemme pian naapurimaahan Ugandaan Etelä-Sudanin ja Sudanin luterilaisen kir- kon työhön pakolaisleireillä.

Miten lähetystyö ja hyvä teologia liittyvät yhteen?

Lähetystyö on kirkon olemuksellisessa ytimessä. Ei ole kirkkoa ilman lähetystä. Kaikkea, mitä kirkko tekee, tulee ohjata Raamatun sana. Kaiken teologian tulee olla kiinni Raamatussa. Lähetystyössä erityispiirteenä usein on eri kulttuurien

ja hyvin eri-ikäisten kirkkojen kohtaaminen. Koska monista historiallisista syistä länsimaisten kristittyjen asema on esimerkiksi Afrikassa aika korkea, asettaa se lähetystyötä tekeville isot paineet hyvästä teologiasta ja toisaalta harkitsevasta toiminnasta. On ymmärrettävä, että oma mahdollinen valta-asema ei ole aina ansaittu, vaan osittain kolonialismin perintöä, ja siksi kyettävä kuuntelemaan paikallisia kristittyjä käytännön teologiaa tehtäessä. Se, että kristinuskolla on pidemmät juuret Suomessa, ei tarkoita, että olisit kristittynä kokeneempi kuin paikallinen työtoveri. Tämän kysymyksenasettelun tiedostaen on tärkeää, että teologia on selkeää ja perusperiaatteet ovat kunnossa. Tarkoituksena ei ole – Luojan kiitos – viedä suomalaista tai länsimaista kulttuuria, vaan sanomaa Jeesuksesta Kristuksesta, syntien sovittajasta.

Mikä merkitys STillä on ollut sinulle teologian ja lähetystyöntekijänä?

STI on omalta osaltaan avannut ovia laajempaan teologiseen kysymyk-

senasetteluun kuin mihin suomalaisessa teologisessa keskustelussa on ollut tapa. Lisäksi kahvihuone, kirjasto ja lukupiste ovat olleet vaikkapa opinnäytettä tehdessä hyvä eteenpäin puskeva kombo. Jos siis on malttanut poistua kahvihuoneen teologisesta seminaarista.

Useimmat STI:n jäsenjärjestöt tekevät lähetystyötä. Se näkyy kahvihuoneen lehdistä ja myöskin luentojen aiheissa. Olen saanut paljon laajemman kuvan suomalaisesta luterilaisesta lähetystyöstä STI:n avulla.

Tärkeää on ollut myös STI:n raamatukeskeisyys. Akateeminen teologia ei suoraan tarjoa eväitä hengelliseen elämään ja työhön. STI:n toiminnassa taas on saanut avaimet (vai lusikat?) näiden eväiden löytämiseen.

Mitä odostat tulevalta joululta Ugandassa?

Maukkaita mangoja ja kristittyjen yhteyttä. Sanoma on sielläkin sama, ja Henki, joka yhdistää on sama. Se on hienoa!

HAASTATTELU: SOILI HAVERINEN
KUVA: PAULA HEIKKILÄ

Talouden kannalta STI:n syksy on kulunut hyvin niukoissa merkeissä ja esimerkiksi Kansanlähetyksen on joutunut odottamaan korvauksia teologisen asiantuntijan palkasta kesästä asti. Kesällä yli 13 000 euroon korotettu vuokra on pitänyt huolen siitä, ettei liikkumavaraa ole ollut, vaikka te työmme ystävät olette vastanneet hienolla tavalla tilanteeseen lisäämällä taloudellista tukeanne.

Pitkällä tähtäimellä on tärkeää, että useampi työmme kannattaja ryhtyy kuukausilahjoittajaksi, jolloin kannatus jakautuu tasaisemmin pitkin vuotta.

Marraskuussa tuloutunut merkittävä testamenttilahjoitus tuo vakautta STI:n talouteen samalla, kun uusiin edullisempiin tiloihin muuttamisen myötä kuukausittaiset vuokratulot kohtuullistuvat yli 3000 eurolla. Toisaalta henkilöstökulumme kasvavat vuoden alusta.

Tähän asti on Herra meitä auttanut. Lämmin kiitos sinulle, joka tuet työtämme ja rukoilet sen puolesta!

STI:n strategian päivitys aloitettiin heti syyskauden alussa ja valmista tuli, kun hallitus hyväksyi uudistetun strategian 2024-2026 vuoden viimeisessä kokouksessaan 1.11. Uusi strategia on huomioitu jo vuoden 2024 toimintasuunnitelmassa. STI:n missio on toimia ”Raamatullisen ja luterilaisen teologian puolesta.” Toimintaa ohjaaviksi arvoiksi määriteltiin kuuliaisuus, missionaarisuus, yhteys ja laadukkuus.

Yksi keskeisistä uuden strategian linjauksista on askelmerkkien selvittäminen akkreditoitujen koulutuksen järjestämiseen. Tähän liittyvä työskentely on jo aloitettu yhteistyössä norjalaisen korkeakoulu Fjellhaugin kanssa. Aiemmista strategioista poiketen uuteen strategiaan määriteltiin myös mittarit, joiden avulla tavoitteiden toteutumisen seuraaminen on selkeää.

TEKSTI: SOILI HAVERINEN

MUUTTOSUUNNITELMAT ETENEVÄT

Näillä näkymin STI pääsee muuttamaan uusiin tiloihin maaliskuun alussa. Ole-tettavasti sopimukset on allekirjoitettu siihen mennessä, kun saat tämän lehden käteesi. Tilat remontoidaan tarpeisimme sopiviksi, joten muutostöille tarvitaan aikaa kolmisen kuukautta.

Muutto kesken lukukauden ja ajan-kohdan epävarmuus edellyttää meiltä joustavuutta kevään ohjelman suunnittelussa. Suurin urakka liittyy laajan kirjastomme muuttamiseen aiempaa pienempiin tiloihin. Tämä työ on jo aloitettu, kun STI:ssä teologiharjoittelua tekevä Maaria Salminen ja kirjastonhoitajamme Irja Mustaparta ovat käyneet kirjaston aineistoa läpi, poistaneet sieltä kaksois- ja kolmoiskappaleita sekä tarpeetonta aineistoa. Karsinta tehdään niin, ettei kirjastomme taso heikkene. Kevätluku-

kauden avajaisten kirjakirpputori tulee siis olemaan entistäkin runsaampi.

Vaikka muuton myötä STI:n tilojen neliömäärä pienenee 400:sta 272:een, emme ole siirtymässä huonompiin tiloihin. Uusissa tiloissa emme maksa lainkaan turhista neliöistä, vaan tilat ovat tarpeeseemme nykyisiä tiloja paremmat ja vieläkin paremmalla sijainnilla.

Muuttoapua tarvitaan:

Jos asut Helsingissä tai lähistöllä ja voisit auttaa esimerkiksi kirjastomme kirjojen pakkaamisessa muuttolaatikoihin, niin ilmoittaudu talkooavuksi STI:n toimistolle: 09 6689 550, sti@sti.fi. Otamme yhteyttä, kun avuntarve on ajankohtainen.

*****

TEOLOGINEN ASiantuntija täysiaikaisesti ja vakituisesti STI:n työntekijäksi

STI:ssa puoliaikaisesti teologisena asiantuntijana työskennellyt teologian tohtori Vesa Ollilainen on kutsuttu työskentelemään täysiaikaisessa ja vakituisessa työsuh-teessa vuoden 2024 alusta alkaen.

Ollilaisen työnkuvaan sisältyy muun muassa teologista opetus- ja tutkimustyötä, teologisen materiaalin tuottamista sekä akkreditoitun teologikoulutuksen suunnittelu. Vesa Ollilaista voi myös kutsua seurakuntien ja STI:n jäsenjärjestöjen tilaisuuksiin opettamaan ja saarnaamaan.

© PHILIPPE GUEISSAZ

KOHTI LAAJEMPAA JA KRIITTISEMPÄÄ AJATTELUA

HISTORIAN MERKITYS KRISTILLISELLE USKOLLE

Kysymys evankeliumien historiallisesta luotettavuudesta on kiinnostanut minua nuoresta asti. Uuden testamentin ydinsanoma Jeesuksen persoonasta ja pelastustyöstä perustuu siihen, mitä Matteus, Markus, Luukas ja Johannes kertovat Jeesuksesta. Koko Uuden testamentin väite on, että kristillisellä uskolla on luotettava perusta niissä historian tapahtumissa, joista se kertoo. Jumalan pelastustyö ankkuroituu historiaan. Ilman tuota historian perustaa ei ole kristillistä uskoa, ei ainakaan sen aidossa ja alkuperäisessä muodossa. Joulun sanoma julistaa yhtä puolta kristillisen uskon historiallisesta puolesta: Jumala todellakin tuli ihmiseksi keisari Augustuksen ollessa Rooman keisari.

Kristillisen uskon itseymmärrys historiaan perustuvana ja historiallisesti oikeutettuna uskona johti minut perehtymään tutkimukseen Uuden testamentin evankeliumeista. Åbo Akademin teologisessa tiedekunnassa pääaineeksi valikoitui Uuden testamentin eksegeetikka. Kurssikirjat olivat pääsääntöisesti suhteellisen maltillisia kritiikissään evankeliumeja kohtaan, mutta myös radikaalieksegeetikan ajatukset tulivat tutuiksi. Toisaalta kirjallisuudessa oli viitteitä muunlaiseenkin tutkimukseen, jonka omatoiminen lukeminen yhdistettynä oman kriittisen ajattelun kehittymiseen

auttoi käsittelemään evankeliumitutkimuksen ongelmakohtia.

Opiskeluajkana luin Mark D. Robertsin lyhyen kirjan evankeliumien luotettavuudesta (*Can We Trust the Gospels? Investigating the Reliability of Matthew, Mark, Luke, and John*; Crossway, 2007). Kirjan perusajatus on, että erimielisyydet evankeliumien historiallisuudesta eivät perustu erilaiseen historialliseen aineistoon. Se on kaikille sama. Eroavat näkemykset syntyvät siitä, miten arvioimme tuota aineistoa. Kirjassa puhuttelevinta oli kuitenkin Robertsin oma tarina, ehkä siksi, että teologian (jatko)opiskelijana samastuin siihen vahvasti.

EVANKELIUMIKRITIIKISTÄ TUTKIMUSKRITIIKKIIN

Mark Roberts kävi nuorena evankelikaalissa kirkossa, jossa evankeliumeja pidettiin sekä historiallisesti paikkansapitävinä että Jumalan inspiroimina. 1970-luvulla hän aloitti opintonsa Harvardin yliopistossa, jossa hän lopulta myös teki väitöskirjansa 90-luvun alussa.

Robertsia oli varoiteltu, että filosofian kurssit horjuttavat uskoa. Olihan oppiaine tunnettu ateistisesta ennakoasenteesta. Varsinaiset haasteet tulivat kuitenkin vastaan Uuden testamentin evankeliumeja käsittelevällä kurssilla. Roberts kyllä oppi opettajiltaan valtavasti varhaisen kristinuskon historiasta. Hän arvosti heidän laajaa tietämystensä. Samalla kuitenkin

hänelle opetettiin, että evankeliumit olivat fiktiota teologisten traktaattien muodossa, jotka olivat ristiriidassa keskenään. Nuoruuden luottamus evankeliumeihin alkoi vaihtua epäilykseen.

Pian Roberts kuitenkin alkoi epäillä omaa epäilyään. Filosofian opinnot auttoivat hänet tunnistamaan kriittisen tutkimuksen filosofiset ennako-olettamukset ja johtopäätösten heikot perustelut, joita opetettiin kriiikkittömästi tutkimuksen varmoina totuuksina. Hän tajusi, kuinka harvoin professorit suhtautuivat vakavasti evankelikaalien tutkijoiden näkökulmiin, jos nämä eivät jakaneet heidän naturalistista maailmankatsomustaan. Jos tutkijaa pidettiin konservatiivina, hänestä ei yksinkertaisesti välitetty:

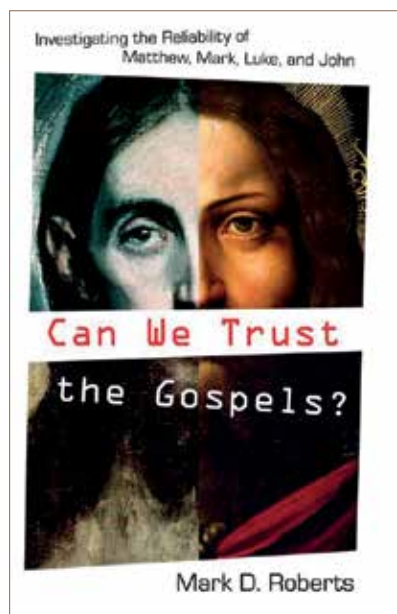
Tämä tosiasia iski minuun erityisen lujaa erään kerran ollessani talvilomalla Etelä-Kaliforniassa. Minun piti lukea muutamia kirjoja erästä kurssiani varten, joten suuntasin Fullerin teologisen seminaarin kirjastoon, koska se oli lähellä kotiani. Se, mitä löysin Fullerista, hämmästytti minua. Fullerin opiskelijoille oli määrätty samat kirjat, jotka minullekin oli annettu, mutta heidän piti myös lukea kirjoja, jotka oli kirjoitettu evankelikaalisesta näkökulmasta. Siinä missä minä sain yhden puolen näkemyksen, Fullerin opiskelijoita haastettiin ajattelemaan laajemmin ja, uskallan myöntää, kriittisemmin. Tämä näytti ylimielisen Harvardin opiskelijalle kaapin paikan, sen voin kertoa sinulle. Se myös auttoi minua näkemään, kuinka vinoutunut oma koulutukseni oli.

Luulen Robertsin kokemukseen sisältyneen sen, että hänen löytämänsä kirjal-

lisuus, joka toi esille toisen näkökulman, osoittautui lisäksi laadukkaaksi (vaikkei virheettömäksi tai kriiikkittömäksi) tutkimukseksi.

Joka tapauksessa Robertsin tarina havainnollistaa meille jotain siitä, mitä Suomen teologinen instituutti on ole-massaolonsa aikana tehnyt ja millaisen kokemuksen haluamme tarjota niin teologian opiskelijoille kuin myös jokaiselle teologiasta kiinnostuneelle. Tai kuten eläkkeelle jääneellä dosentillamme Timo Eskolalla oli tapana sanoa: huonoon teologiaan on vastattava hyvällä teologialla.

TEKSTI: VESA OLLILAINEN
KUVASSA MARK D. ROBERTSIN
KIRJAN KANSI

TUKEA ENNEN TEOLOGISTA, NYT JA EHKÄ JÄLKEENKIN?

Ensimmäisen kosketukseni Suomen teologiseen instituuttiin sain jo ennen opiskelujani teologisessa, vuoden 2022 valmennuskurssilla. Kuulin valmennuskurssista ystävältäni, joka suositteli STI:n toimintaa muutenkin. Hieman myöhemmin keväällä olin Kansanlähetyksen apologiafoorumissa ja kuulin siellä sen aikaisen pääsihteerin Santeri Marjokorven ajatuksia paneelikeskustelussa. Silloin sain vahvistuksen siihen, että kyllä tuonne kannattaa mennä, kun pääsihteerikin puhuu noin viisaita.

Valmennuskurssilla meitä opastettiin valintakoemateriaaleihin ja vastaustehtäviin ja puhuttiin siitä, millaista teologian opiskelu ylipäätään on. Kokemus oli hieno, ja viimeistään tuolla kurssilla itselleni vahvistui oman pappiskutsumuksen lisäksi se, että tätä haluan opiskella ja paneutua mielenkiintoisiin aiheisiin paremmin. Teologisen ovien avautuessa oli suuri elämänmuutos edessä, kaivinkone ja pyöräkuormaaja vaihtuivat läppäriin ja oppikirjoihin.

Ensimmäinen vuosi teologisessa meni todella nopeasti enkä ehtinyt paljoa käydä STI:llä, mutta muutamia kertoja kävin esimerkiksi kurssikirjoja lainaamassa. Tunsin itseni aina tervetulleeksi ja samoin aina tuli tunne, että täällä pitäisi käydä enemmän, kun on niin samanhenkistä ja mukavaa sakkia. Toisen vuoden alkaessa aloin käymään vihdoinkin enemmän STI:llä kun tasasin opiskelurytminkin normaaliin. Tänä syksynä olen saanut aivan uudenlaista intoa opiskeluun, kun sain oman

lukupaikan, jossa pystyn keskittymään paremmin kuin kotona tai kirjastossa. Paikalla on myös aina samanhenkisiä teologeja, mikä on todella tärkeä asia opinnoissa jaksamisen kannalta.

STI tekee tärkeää opiskelijatyötä ja tukee meidän opiskelijoiden elämää monella tasolla. Saamme sosiaalista kanssakäymistä, emme koe jäävämmekin yksin mielipiteidemme kanssa ja käytössämme on loistava kirjasto. STI on ollut apuna monessa, ennen teologista ja nyt teologisessa ollessa. Toivon saavani jatkaa jollain tavalla sen parissa tai apuna myös valmistumisen jälkeen.

TEKSTI: PERTTU NIEMINEN,
TEOLOGIAN OPISKELIJA

MEILLÄ ON JOULU JA PÄÄSIÄINEN

Tuore Finlandia-ehdokkaas Antti Hurskainen lausuu Kotimaa-lehden haastattelussa kirkosta ja sen tehtävästä näin:

”Kirkon ei pitäisi olla hädissään asemansa katoamisesta. Täytyy luottaa siihen, että meillä on ristiinnaulittu ja ylösnoussut Jumala. Jos se ei riitä, niin mikään ei tule koskaan riittämään.

Jäsentilastojen seuraaminen voi olla talouden kannalta välttämätöntä, mutta muuten unelma kansankirkosta pitää unohtaa. Mielistelyn sijaan pitää muistaa se tehtävä, jota vuosisadatkaan eivät ole muuttaneet. Meillä on pitkäperjantai ja pääsiäinen. Siinä se.”

Olen aivan samaa mieltä Hurskaisen kanssa. Ajatus sopisi myös muodossa: Meillä on joulu ja pääsiäinen. Siinä se. Meillä on ihmiseksi tullut, ristiinnaulittu ja ylösnoussut Jumala. Jumalan ainokainen Poika.

Jeesus antoi jo syntymällään lahjoja niin monille. Marialla ja Joosefilla oli ilo pienokaisesta, jota he saivat hoivata. Paimenilla oli riemu suuresta Vapahtajasta, jota he saivat hiljaa katsella. Vanhan Siimeonin ja Hannan onni oli ylitsevuotavaa Herran temppelessä: Messias oli vihdoinkin tullut! Mutta mitkä olivat Jeesuksen mietteet, kun hän kasvoi ja valmistautui tehtävänsä? Sillä hänen syntymällään oli tarkoitus. Hän tuli kuollakseen. Ja hän tiesi sen. Jeesus sanoi: ”Ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaksi kaikkien puolesta.” (Matt. 20:28)

Siksi joulukin on ristin muotoinen. Ja siksi Jumalan Pojan saapuminen on suurin joululahja, minkä voimme koskaan saada. Tuossa vastasyntyneessä Jumala on tullut ihmiseksi. Jumalan Poika on pysyvästi sitonut itsensä ihmiseen, ottanut ihmisyiden ikuisesti omakseen. Pelastaakseen ihmisen. Sinut ja minut. Raamattu kertoo meille tämän salaisuuden:

”Hänellä oli Jumalan muoto, mutta hän ei pitänyt kiinni oikeudestaan olla Jumalan vertainen vaan luopui omastaan. Hän otti orjan muodon ja tuli ihmisten kaltaiseksi.

Hän eli ihmisenä ihmisten joukossa, hän alensi itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan asti, ristinkuolemaan asti.” (Fil. 2:6-8)

TEKSTI: LAURI VARTIAINEN,
SUOMEN RAAMATTUOPISTON
TOIMINNANJOHTAJA
KUVA: ERIK VARTIAINEN

AVAA RAAMATTU PÄIVITTÄIN

Tilaa tueksi
raamatunlukulehti

HETKINEN

- Joka päivälle lukujakso ja opetus
- Useita kymmeniä eri kirjoittajia
- Lehden tilaaja voi myös lukea ja kuunnella e-Hetkistä verkossa

*Itselle ja ystävälle
- vaikka joululahjaksi!*

Lue lisää ja tilaa
rll.fi

RAAMATUNLUKIJAIN LIITTO

HETKINEN

4 nroa/vuosi

kestotilaus 26 €

vuositilaus 29 €

tilaukset@rll.fi

p. 045 122 3664

(ma, ti, to klo 10-15)

Uskon ja ajattelun avuksi

Perusta-lehti

Perusta-lehti on syväluotaus aikamme hengellisyyteen, kirkollisiin kysymyksiin ja teologisiin keskusteluihin. Olemme rohkeasti kristitty ääni maallistuvan maailman keskellä. Haluamme puolustaa klassista kristinuskkoa silloinkin, kun sitä ei kukaan muu tee. Tarvitsemme entistä enemmän teologiaa ja kristinuskon näkökulmaa maailman monimutkaisiin kysymyksiin. Siksi kerromme asioista, jotka ovat oikeasti merkittäviä. Perustasta saat sellaista perspektiiviä, jota et mistään muualta löydä. Lehti on tarkoitettu jokaiselle ajattelevalle kristitylle uskon ja ajattelun avuksi.

Perustaa julkaisevat OPKO, SROS, SEKL, SLEY sekä STI. Kustantaja on Perussanoma Oy.

Uskon ja ajattelun avuksi
6 | 2023

PÄÄSIHTEERIN VIERAILUT:

- * **To 4.1. klo 10:45-12** Luento, Perusta-lehden teologiset Suomen Raamattuopisto, Kauniainen
- * **La 20.1.** Naisten brunssi, Hyvän Paimenen kappeli, Sley, Seinäjoki
- * **To 25.1.** Avoimien ovien luento, Suomen Raamattuopisto, Kauniainen
- * **La 10.2.** Hänen Majesteettinsa palveluksessa, Suomen Raamattuopisto, Kauniainen
- * **Su 11.2.** Keskustelutilaisuus, seurakuntakoti, Myrskylän seurakunta
- * **To 7.3.** klo 18 3K opiskelijailta, Kansanlähetyksen, Helsinki

TEOLOGISEN ASIAANTUNTIJAN VIERAILUT:

- * **3.1.** Perustan teologiset opintopäivät, Suomen Raamattuopisto, Kauniainen
- * **6.1.** Kalajoen loppiaisseurat
- * **15.1.** Opetuspäivä apologistinlinjalla, Kansanlähetyksenopisto, Ryttylä
- * **3.2.** Raamatunopetusakatemia, Kansanlähetyksenopisto, Ryttylä

Osoite

Kaisaniemenkatu 13 A 4. kerros
00100 Helsinki

Sähköposti ja puhelin

sti@sti.fi, etunimi.sukunimi@sti.fi
09 668 9550

Kotisivu

www.sti.fi

Lahjoitustilit

Danske Bank:
FI74 8000 1100 5642 45, BIC: DABAFIHH
Nordea:
FI66 1555 3000 1169 14, BIC: NDEAFIHH

MobilePay numero 51533

Työntekijät

pääsihteeri Soili Haverinen
sihteeri Kirsi Kuru
teologinen asiantuntija Vesa Ollilainen

Aukiolo: STI avoinna lukukausien aikana arkisin klo 9-16, joulutauko alk. 14.12.2023. Avaamme jälleen ma 8.1.2024.

Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus
Luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali sekä seurakuntavierailuja

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aikakauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähetetään tukijäsenille viisi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja

puheenjohtaja Tom Säilä, SLEY

Jäsenjärjestöt

Laestadianernas Fridsföreningars Förbund
Lähetysyhdistys Kylväjä
Lähetysyhdistys Rauhan Sana
Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys
Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys
Suomen Ev.lut. Kansanlähetyksen
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Suomen Raamattuopisto
Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa. Vuositukijäsenmaksu 50 euroa (opiskelijat maksutta, yhteisöt 100 euroa, ainaisjäsenyys 800 euroa). STI ottaa vastaan kirjalahjoituksia, avustuksia ja testamentteja.

Rahankeräyslupa RA/2018/904

Poliisihallituksen arpajaishallinto myönsi STI:lle uuden rahankeräyksen 4.11.2020. Lupa on toistaiseksi voimassa oleva. Varat käytetään teologiseen ja pastoraaliseen koulutukseen, julkistus- ja julkaisutoimintaan, kirjastopalvelujen ylläpitämiseen sekä palkka- ja hallintokuluihin siltä osin kuin kulut palvelevat varsinaista yleishyödyllistä käyttötarkoitusta.

Taitto Kirsi Kuru

Painopaikka Kirjapaino Hermes Oy
ISSN-L 2243-0733, ISSN 2243-0733 (painettu)
ISSN 2243-0741 (verkkójulkaisu)

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
KAISANIEMENKATU 13 A
00100 HELSINKI

Posti Green

**Siunattua joulun aikaa
ja armorikasta
uutta vuotta 2024!**

**Suomen teologinen
instituutti**

ETU-JA TAKAKANNEN KUVAT:
PIXABAY.COM

SANA TULI LIHAKSI JA ASUI MEIDÄN KESKELLÄMME. ME SAIMME KATSELLA HÄNEN
KIRKKAUTTAAN, KIRKKAUTTA, JONKA ISÄ AINOALLE POJALLE ANTAA.
HÄN OLI TÄYNNÄ ARMOA JA TOTUUTTA. (JOH 1:14)